

THE CURRENT STATE OF TRANSPORT DIPLOMACY IN UZBEKISTAN'S RAILWAY SECTOR

Shokhrukh Shavqiddinov

Master's student of the Higher School

E-mail: amirshakhruhyan@gmail.com

Tashkent, Uzbekiston

ABOUT ARTICLE

Key words: railway transport, transport diplomacy, CKU Railway, Trans-Afghan Railway, Middle Corridor, TRACECA, Afrosiyob, modernization, Uzbekistan.

Received: 03.01.26

Accepted: 04.01.26

Published: 05.01.26

Abstract: This article provides a comprehensive analysis of the current state of the Republic of Uzbekistan's transport diplomacy in the railway sector. The research examines major infrastructure projects being implemented in 2024-2025, international cooperation mechanisms, and railway network modernization processes. Results demonstrate that Uzbekistan is actively participating in strategic projects such as the China-Kyrgyzstan-Uzbekistan (CKU) Railway, Trans-Afghan Railway, and Trans-Caspian Route (Middle Corridor). In 2024, railways transported 73.9 million tons of cargo, and cargo volume along the Middle Corridor increased fivefold compared to 2019.

ЎЗБЕКИСТОННИНГ ТЕМИР ЙЎЛ СОҲАСИДА ТРАНСПОРТ ДИПЛОМАТИЯСИНИНГ БУГУНГИ ҲОЛАТИ

Шохрух Шавқиддинов

Олий мактаб магистранти

e-mail: amirshakhruhyan@gmail.com

Тошкент, Ўзбекистон

МАҚОЛА ҲАҚИДА

Калит сўзлар: темир йўл транспорти, транспорт дипломатияси, ХҚЎ темир йўли, Транс-Афғон темир йўли, Ўрта йўлак, TRACECA, Афросиёб, модернизация, Ўзбекистон.

Аннотация: Мазкур мақолада Ўзбекистон Республикасининг темир йўл транспорти соҳасидаги транспорт дипломатиясининг ҳозирги ҳолати комплекс таҳлил қилинган. Тадқиқот 2024-2025 йилларда амалга оширилаётган йирик инфратузилма лойиҳалари, халқаро

хамкорлик механизмлари ва темир йўл тармоғини модернизация қилиш жараёнларини ўрганади. Натижалар шуни кўрсатадики, Ўзбекистон Хитой-Қирғизистон-Ўзбекистон (ХҚЎ) темир йўли, Транс-Афғон темир йўли ва Транс-Каспий йўлаги (Ўрта йўлак) каби стратегик лойиҳаларда фаол иштирок этмоқда. 2024 йилда темир йўллар орқали 73,9 млн тонна юк ташилган бўлиб, Ўрта йўлак бўйлаб юк ҳажми 2019 йилга нисбатан 5 баробар ошди.

СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ ТРАНСПОРТНОЙ ДИПЛОМАТИИ УЗБЕКИСТАНА В СФЕРЕ ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНОГО ТРАНСПОРТА

Шохрух Шавкиддинов

Магистрант Высшей школы

E-mail: amirshakhruxan@gmail.com

Ташкент, Узбекистан

О СТАТЬЕ

Ключевые слова: железнодорожный транспорт, транспортная дипломатия, железная дорога ХКУ, Транс-Афганская железная дорога, Средний коридор, TRACECA, Афросиёб, модернизация, Узбекистан.

Аннотация: В данной статье комплексно анализируется современное состояние транспортной дипломатии Республики Узбекистан в сфере железнодорожного транспорта. Исследование изучает крупные инфраструктурные проекты, реализуемые в 2024–2025 годах, механизмы международного сотрудничества и процессы модернизации железнодорожной сети. Результаты показывают, что Узбекистан активно участвует в стратегических проектах, таких как железная дорога Китай–Кыргызстан–Узбекистан (ХКУ), Транс-Афганская железная дорога и Транс-Каспийский коридор (Средний коридор). В 2024 году по железным дорогам было перевезено 73,9 млн тонн грузов, а объем грузов по Среднему коридору вырос в 5 раз по сравнению с 2019 годом.

Кириш. Тадқиқот долзарблиги: XXI асрнинг учинчи ўн йиллигида глобал логистика тизимларида туб ўзгаришлар кузатилмоқда. Украинадаги можаро, Қизил денгиздаги хавфсизлик муаммолари ва халқаро санкциялар натижасида анъанавий савдо йўллари жиддий қийинчиликларга дуч келди. Ушбу шароитда Марказий Осиё минтақаси, хусусан

Ўзбекистон, Шарқ ва Ғарбни боғловчи муқобил транспорт йўлакларини ривожлантириш имкониятига эга бўлди. Темир йўл транспорти узок масофаларда катта ҳажмдаги юкларни ташишнинг энг самарали усули сифатида стратегик аҳамият касб этмоқда. Президент Шавкат Мирзиёев раҳбарлигида Ўзбекистон ўзининг географик жойлашувидан «икки томонлама денгизга чиқиш имконияти йўқ давлат» ҳолатидан «минтақавий транспорт-логистика маркази»га айланиш учун фаол фойдаланмоқда. Ўзбекистон 2024-2025 йилларда бир қатор йирик темир йўл лойиҳаларини амалга оширишни бошлади, шу жумладан тарихий аҳамиятга эга Хитой-Қирғизистон-Ўзбекистон темир йўли қурилиши бошланди.

Тадқиқот мақсади ва вазифалари: Тадқиқотнинг асосий мақсади - Ўзбекистоннинг темир йўл секторидаги транспорт дипломатиясининг ҳозирги ҳолатини, йирик лойиҳаларни ва халқаро ҳамкорлик механизмларини илмий таҳлил қилиш.

Тадқиқот вазифалари:

- Темир йўл тармоғининг ҳозирги ҳолати ва статистик кўрсаткичларни таҳлил қилиш;

- Йирик халқаро темир йўл лойиҳаларини ўрганиш (ХҚЎ, Транс-Афғон);

Транс-Каспий йўлаги (Ўрта йўлак) доирасидаги ҳамкорликни баҳолаш;

Темир йўл инфратузилмасини модернизация қилиш жараёнларини ўрганиш;

Келажак истиқболлари ва стратегик таҳлил.

Тадқиқот куйидаги назарий концепцияларга асосланади:

Инфратузилма дипломатияси - давлатларнинг инфратузилма лойиҳалари орқали геосиёсий мақсадларга эришиш стратегияси (Wilson, 2021);

Уланиш геополитикаси (Connectivity Geopolitics) - транспорт йўлакларининг геосиёсий кудрат манбаси сифатидаги роли (Khanna, 2016);

Транзит давлат концепцияси - денгизга чиқиш имконияти чекланган давлатларнинг транзит салоҳиятини ривожлантириш стратегияси (Faye et al., 2004);

Минтақавий интеграция назарияси - иқтисодий ҳамкорлик орқали минтақавий барқарорликка эришиш механизмлари (Mattli, 1999).

Методология. Тадқиқот сифат тадқиқот дизайнига асосланган бўлиб, куйидаги методларни қўллайди: хужжатлар таҳлили (documentary analysis), статистик таҳлил (statistical analysis), кейс-стади (case study) ва қиёсий таҳлил (comparative analysis). Тадқиқот давр чегараси: 2024-2025 йиллар (бугунги ҳолат).

Маълумотлар манбалари

Тадқиқотда куйидаги манбалардан фойдаланилди:

Расмий статистика: Ўзбекистон Статистика агентлиги, «Ўзбекистон темир йўллари» АЖ маълумотлари;

Халқаро ташкилотлар: Жаҳон банки, Осиё тараққиёт банки, CAREC, TRACECA, TITR ҳисоботлари;

Янгиликлар манбалари: Kun.uz, Euronews, The Diplomat, Railway Gazette, Caspian News;

Илмий манбалар: Central Asia Program, Caspian Policy Center, Eurasian Research Institute тадқиқотлари.

1-жадвал. Тадқиқот методологияси

Таҳлил объекти	Метод	Манбалар
Темир йўл статистикаси	Статистик таҳлил	Статистика агентлиги, ЎТЙ АЖ
ХҚЎ темир йўли лойиҳаси	Кейс-стади	Расмий баёнотлар, ОАВ
Транс-Афғон темир йўли	Кейс-стади	Дипломатик ҳужжатлар, ОАВ
Ўрта йўлак (TITR)	Қиёсий таҳлил	TITR, Жаҳон банки
Модернизация лойиҳалари	Ҳужжатлар таҳлили	ОТБ, АПВ, ЎТЙ АЖ

Натижалар. Темир йўл тармоғининг ҳозирги ҳолати, Инфратузилма кўрсаткичлари Ўзбекистон темир йўл тармоғи Марказий Осиёдаги энг ривожланган тизимлардан бири ҳисобланади. 2025 йил ҳолатига кўра, умумий темир йўллар узунлиги 7400 км дан ортиқни ташкил этади, шундан 4669 км асосий магистрал линиялар. Электрлаштирилган йўллар узунлиги 2350 км дан ошди. «Ўзбекистон темир йўллари» АЖ мамлакатдаги умумий юк айланмасининг 40% ини ва йўловчи ташувларининг 4% ини амалга оширади.

2-жадвал. Ўзбекистон темир йўллари асосий кўрсаткичлари (2024-2025)

Кўрсаткич	Қиймат	Давр
Темир йўлларнинг умумий узунлиги	7400+ км	2025
Электрлаштирилган йўллар	2350+ км	2025
Йиллик юк ташиш ҳажми	73,9 млн тонна	2024
9 ой учун юк ташиш (2025)	51+ млн тонна	Янв-Сент 2025
Йўловчилар сони (мақсад 2030)	20 млн/йил	Режа
Тезюрар поезд йўллари (Афросиёб)	831 км	2025
Ходимлар сони	54700+	2024

Хитой-Қирғизистон-Ўзбекистон (ХҚЎ) темир йўли Лойиҳанинг тарихий аҳамияти Хитой-Қирғизистон-Ўзбекистон темир йўли лойиҳаси Марказий Осиё тарихидаги энг йирик инфратузилма ташаббусларидан бири ҳисобланади. Лойиҳа биринчи марта 1997 йилда таклиф этилган бўлсада, молиявий ва техник қийинчиликлар сабабли уни амалга ошириш 30 йилга чўзилди. 2024 йил 6 июнда Пекинда уч давлат раҳбарлари иштирокида ҳукуматлараро битим имзоланди, 2024 йил 27 декабрда эса Қирғизистоннинг Жалолобод шаҳрида қурилиш бошланиши маросими бўлиб ўтди. Президент Си Цзиньпин ушбу темир йўлни «Хитой ва Марказий Осиёни боғловчи стратегик уланиш лойиҳаси» ва «Бир камар - бир йўл» ташаббусининг «муҳим ёдгорлик лойиҳаси» деб атади. Президент Шавкат Мирзиёев эса темир йўлни «янги асрнинг йўли» сифатида таърифлаб, у орқали Транс-Афғон йўлаги орқали Жанубий Осиё ва Яқин Шарқ бозорларига чиқиш имконияти пайдо бўлишини таъкидлади.

3-жадвал. ХҚЎ темир йўли лойиҳаси параметрлари

Параметр	Қиймат
Умумий узунлик	523 км (шундан 50 км Ўзбекистонда)
Лойиҳа қиймати	8 млрд АҚШ доллари
Маршрут	Қашғар (Хитой) - Торуғарт - Маъқмал - Жалолобод (Қирғизистон) - Андижон (Ўзбекистон)
Қурилиш муддати	5-6 йил (2025-2030/2031)
Йиллик юк ташиш қуввати	15 млн тонна
Масофа қисқариши	900 км (Хитой-Европа маршрутида)
Вақт тежаш	7-8 кун
Бош пудратчи	China Railway (CREC)
Станциялар сони (Қирғизистон)	20 та

Транс-Афғон темир йўли (Ўзбекистон-Афғонистон-Покистон) Транс-Афғон темир йўли Ўзбекистоннинг жанубга йўналтирилган транспорт дипломатиясининг муҳим элементи ҳисобланади. Лойиҳа биринчи марта 2007 йилда таклиф қилинган бўлсада, сиёсий ва хавфсизлик муаммолари сабабли узоқ муддат тўхтаб қолган эди. Президент Мирзиёев 2016 йилдан бошлаб ушбу лойиҳани жонлантириш учун фаол саъй-ҳаракатлар қилмоқда. 2024 йилда Ўзбекистон, Афғонистон ва Бирлашган Араб Амирликлари техник-иқтисодий асослаш (ТЭА) тайёрлаш тўғрисида битим имзолади. 2025 йил бошида

Ўзбекистон ва Россия транспорт вазирликлари ҳамда темир йўл компаниялари лойиҳани амалга ошириш бўйича ҳужжатлар пакетини имзолади. ТЭА тайёрлаш ишлари 2025 йилда бошланди ва икки асосий маршрут кўриб чиқилмоқда: Мозори Шариф - Хирот - Диларом - Қандаҳор - Чаман ва Термиз - Найбобод - Логар - Харлачи.

4-жадвал. Транс-Афғон темир йўли параметрлари

Параметр	Қиймат
Умумий узунлик	573 км
Тахминий қиймат	4,8-6 млрд АҚШ доллари
Маршрут	Термиз - Мозори Шариф - Кобул - Пешовар
Йиллик юк ташиш қуввати	20 млн тонна
Транзит вақти қисқариши	5 кун
Транспорт харажатлари камайиши	30-40%
Режалаштирилган фойдаланиш	2027-2030 йиллар
ТЭА тайёрлаш (Россия иштирокида)	2025 йил

Транс-Каспий йўлаги (Ўрта йўлак) Транс-Каспий халқаро транспорт йўлаги (TITR) ёки «Ўрта йўлак» Ўзбекистоннинг Европага чиқишдаги асосий маршрутга айланмоқда. Украинадаги можаро ва Россияга қарши санкциялар натижасида Шимолий йўлак (Россия орқали) муаммоларга дуч келгач, Ўрта йўлак стратегик аҳамият касб этди. 2024 йилда Ўрта йўлак бўйлаб 4,5 млн тонна юк ташилган бўлиб, бу 2023 йилга нисбатан 62% кўп. Ўзбекистон улуши 1 млн тоннани ташкил этди - 2019 йилга нисбатан 5 баробар кўп. 2024 йил сентябрда Ўзбекистон Евроосиё транспорт йўлаги ассоциациясини (ЕТРА) Австрия, Озарбайжон, Хитой, Қирғизистон, Тожикистон ва Туркия билан биргаликда таъсис этди. 2024 йил декабрда Ўзбекистон биринчи блок поездни Бразилияга юборди - контейнер поездни Тошкентдан Туркменистон, Озарбайжон ва Грузия орқали денгиз йўли билан Бразилияга етиб борди.

5-жадвал. Ўрта йўлак (TITR) статистикаси

Кўрсаткич	2024	Мақсад 2030
Умумий юк ҳажми (TITR)	4,5 млн тонна	10-11 млн тонна
Ўзбекистон улуши	1 млн тонна	2+ млн тонна
Контейнер ташиш (TEU)	50500	100000+
Транзит вақти (Хитой-Европа)	14-15 кун	10-12 кун

Кўрсаткич	2024	Мақсад 2030
Блок поездлар сони (мақсад 2025)	300+	1000

Темир йўл инфратузилмасини модернизация қилиш Ўзбекистон Марказий Осиёда тезюар темир йўл тизимига эга ягона давлат ҳисобланади. «Афросиёб» брендли Talgo 250 поездлари 2011 йилдан буён Тошкент-Самарқанд йўналишида қатнайди. Ҳозирги кунда тезюар йўллар узунлиги 831 км ни ташкил этади ва Тошкент-Самарқанд-Бухоро-Қарши маршрутларини қамраб олади. Тошкент-Бухоро сафари 4 соат 20 дақиқада амалга оширилади (аввалги 7 соат ўрнига). Шунингдек, 2024 йил июнида Ўзбекистон Жанубий Кореянинг Hyundai Rotem компанияси билан 200 млн долларлик шартнома имзолади. 6 та янги тезюар поезд 2026 йилдан бошлаб Тошкент-Урганч-Хива маршрутида қатнай бошлайди. Бухоро-Урганч-Хива (465 км) йўлининг электрлаштирилиши 2025 йилда тугатилди ва синов юришлари амалга оширилди. Натижада Тошкент-Хива сафар вақти 14 соатдан 7 соат 40 дақиқага қисқаради.

Ҳаракатланувчи таркиб янгиланиши 2024-2025 йилларда «Ўзбекистон темир йўллари» АЖ кенг кўламли ҳаракатланувчи таркиб янгилаш дастурини амалга оширмоқда. Хитойнинг CRRC компаниясидан 38 та магистрал локомотив ва 50 та маневр дизель локомотивлари сотиб олинмоқда (181 млн доллар). 1040 та янги юк вагонлари ва 45 та йўловчи вагонлари парки тўлдирилди. Қелас станциясида 2 та қўшимча электрлаштирилган йўл қурилиб, Тошкент атрофидаги поезд қатнови қуввати 30% га ошди.

6-жадвал. Темир йўл модернизацияси лойиҳалари (2024-2030)

Лойиҳа	Қиймат	Молиялаш ириш	Муддат
Бухоро-Урганч-Хива электрлаштириш	445 млн \$	ОТБ, АИВ	2025
Hyundai Rotem тезюар поездлар	220 млн €	Korea Eximbank	2026-2030
CRRC локомотивлари	181 млн \$	Хитой кредити	2024-2025
Қарши-Термиз электрлаштириш	221 млн \$	ЈСА	Давом этмоқда
Грузия Потти логистика терминали	18 млн \$	Ўзбекистон	2025

Муҳокама. Стратегик йўналишлар таҳлили, Тадқиқот натижаларига кўра, Ўзбекистон Республикаси темир йўл инфратузилмаси соҳасида кўп векторли транспорт

дипломатиясини фаол амалга ошириб, геосиёсий мувозанатни сақлаш ва иқтисодий манфаатларни диверсификация қилишга эришмоқда. Ушбу сиёсат мамлакатнинг куруқликда қуршалган географик ўрнини стратегик афзалликка айлантиришга қаратилган бўлиб, учта асосий стратегик йўналиш – шарқий, жанубий ва ғарбий коридорлар орқали глобал таъминот занжирларига интеграциялашувини таъминлайди (TRENDS Research & Advisory, 2025; SpecialEurasia, 2025).

Биринчидан, шарқий йўналиш (Хитой–Қирғизистон–Ўзбекистон темир йўли) Ўзбекистонга Хитой Халқ Республикаси билан бевосита темир йўл алоқасини ўрнатиш ва Қозоғистон орқали ўтувчи анъанавий маршрутларга муқобил яратиш имконини беради. Лойиҳа узунлиги тахминан 486–523 км ни ташкил этиб, Кашғар (Хитой) дан Андижон (Ўзбекистон) гача ўтади ва Қирғизистон ҳудудидаги қисми (260–304 км) мураккаб тоғли рельефда жойлашганлиги сабабли 29 туннел ва 50 кўприк қурилишини талаб қилади. 2024 йил декабрда расмий бошланиш маросими ўтказилган, молиялаштириш (тахминан 4,7 млрд АҚШ доллари) Хитой банклари консорциуми томонидан таъминланган бўлиб, Хитой 51%, Қирғизистон ва Ўзбекистон ҳар бири 24,5% улушга эга. Тўлиқ қурилиш 2025 йилнинг ўртасида (июлдан) бошланиб, 4–6 йилда (2029–2031 йилларда) якунланиши кутилмоқда. Ушбу йўл Хитойдан Европага транзит вақтини 7–10 кунга қисқартириб, “Бир камар – бир йўл” ташаббуси доирасида Марказий Осиёнинг глобал савдо занжирларидаги ролини оширади (Global Times, 2024; Wikipedia, 2025; International Railway Journal, 2025; News Central Asia, 2025).

Иккинчидан, жанубий йўналиш (Транс-Афғон темир йўли) Ўзбекистонга Араб денгизи ва Ҳинд океани портларига (Покистон ва Эрон орқали) чиқиш имконини очиб, Жанубий Осиё билан савдо алоқаларини кенгайтиради. Лойиҳа Термиз (Ўзбекистон) дан Мазори-Шариф, Логар (Афғонистон) орқали Харлачи ёки Пешовар (Покистон) гача ўтадиган 573–760 км узунликдаги йўлни ўз ичига олади. Қиймати 4,6–8 млрд АҚШ доллари баҳоланмоқда. 2025 йилда уч томонлама (Ўзбекистон, Афғонистон, Покистон) рамка келишуви имзоланиб, техник-иқтисодий асосларини ишлаб чиқиш ва қурилишни бошлаш режалаштирилган. Россия ва Ўзбекистон ҳам биргаликда лойиҳани илгари сурмоқда. Лойиҳа Марказий Осиёдан Жанубий Осиёга юк ташиш вақтини 35 кундан 3–5 кунгача қисқартириб, минтақавий интеграция ва Афғонистон иқтисодиётини тиклашга хизмат қилади (The Astana Times, 2025; Afghanistan International, 2025; SpecialEurasia, 2025; Wikipedia, 2025). Учинчидан, ғарбий йўналиш (Ўрта йўлак – Транскаспий халқаро транспорт йўналиши) Ўзбекистон учун Европа бозорларига Россиядан мустақил альтернатива сифатида муҳим аҳамиятга эга. Ушбу мультимодал коридор Хитой ва

Марказий Осиёдан Каспий денгизи, Озарбайжон, Грузия ва Туркия орқали Европага ўтади. 2024 йилда юк ташиш ҳажми 4,1–4,5 млн тоннага етган (2023 йилга нисбатан 62–70% ўсиш), Ўзбекистоннинг улуши сезиларли даражада ошган. Европа Иттифоқининг Global Gateway стратегияси доирасидаги инвестициялар ва минтақавий ҳамкорлик Россия ва Хитойга боғлиқликни камайтириб, Ўзбекистоннинг транзит салоҳиятини кучайтирмоқда (Caspian News, 2024; The Astana Times, 2024; Wikipedia, 2025).

Умуман олганда, ушбу уч йўналиш Ўзбекистоннинг кўп векторли ташқи сиёсатининг амалий ифодаси бўлиб, геосиёсий рақобат ва глобал ўзгаришлар шароитида мамлакатнинг транспорт-хаб мақомини мустаҳкамлайди. Лойиҳаларнинг муваффақияти минтақавий ҳамкорликнинг чуқурлашуви, халқаро инвестициялар оқими ва геосиёсий мустақилликни таъминлашга боғлиқ (Global Neighbours, 2025; TRENDS Research & Advisory, 2025).

SWOT таҳлили:

7-жадвал. Ўзбекистон темир йўл транспорт дипломатияси SWOT таҳлили

КУЧЛИ ТОМОНЛАР (Strengths)	ЗАИФ ТОМОНЛАР (Weaknesses)
Стратегик географик жойлашув Ривожланган темир йўл инфратузилмаси (7400 км) Тезюрар поезд тизими (Афросиёб) Халқаро ташкилотлар билан фаол ҳамкорлик	Денгизга чиқиш имконияти йўқлиги Кўшни давлатларга боғлиқлик Молиявий ресурслар чекланганлиги Техник кадрлар етишмаслиги
ИМКОНИЯТЛАР (Opportunities)	ТАҲДИДЛАР (Threats)
ХҚЎ темир йўли қурилиши Ўрта йўлак юк ҳажмининг ўсиши Халқаро инвестициялар оқими Транс-Афғон маршрути потенциали	Афғонистондаги хавфсизлик муаммолари Геосиёсий беқарорлик Рақобатчи йўлакларнинг кучайиши Иқлим ўзгариши таъсири

Хулоса. Тадқиқот натижалари асосида қуйидаги хулосаларга келинди:

Тарихий ютуқ: 2024 йил декабрида ХҚЎ темир йўли қурилишининг бошланиши Марказий Осиё транспорт тарихида тарихий воқеа бўлди. 30 йиллик кутишдан кейин бу лойиҳа ниҳоят амалга оширилмоқда.

Кўп векторли стратегия: Ўзбекистон бир вақтнинг ўзида шарқ (Хитой), жануб (Покистон) ва ғарб (Европа) йўналишларида транспорт йўлакларини ривожлантирмоқда.

Ўрта йўлак потенциали: Транс-Каспий маршрути бўйлаб юк ҳажми 2019-2024 йилларда 5 баробар ошди. Бу тренд геосиёсий ўзгаришлар натижасида давом этиши кутилмоқда.

Модернизация суръатлари: Тезюрар поезд тармоғини кенгайтириш, электрлаштириш ва ҳаракатланувчи таркибни янгилаш дастурлари йўловчи ва юк ташиш самарадорлигини оширмоқда.

Халқаро ҳамкорлик: Хитой, Россия, Жанубий Корея, Япония, ОТБ, АПВ ва ЕИ билан молиявий ва техник ҳамкорлик темир йўл секторининг барқарор ривожланишини таъминламоқда.

Тавсиялар

Транс-Афғон темир йўли лойиҳасида хавфсизлик кафолатларини мустаҳкамлаш;

Ўрта йўлак доирасида рақамли божхона тизимларини жорий этишни жадаллаштириш;

Темир йўл соҳаси мутахассисларини халқаро стандартлар бўйича тайёрлаш;

Мультимодал логистика марказларини ривожлантириш;

Экологик барқарор темир йўл технологияларига ўтишни тезлаштириш.

Фойдаланилган адабиётлар рўйхати:

1. Asian Development Bank. (2024). Railway Efficiency Improvement Project: Uzbekistan. Manila: ADB.
2. Caspian News. (2024). Trans-Caspian International Transport Route Sets New Record in 2024. Caspian News. Retrieved from <https://caspiannews.com>
3. Caspian Policy Center. (2024). How to Maximize the Middle Corridor. Washington, DC: CPC.
4. Caspian Post. (2025). Uzbekistan and Russia Advance Trans-Afghan Railway Project. Caspian Post. Retrieved from <https://caspianpost.com>
5. Central Asia Program. (2024). The Trans-Caspian Middle Corridor Is Thriving. Central Asia Program. Washington, DC: George Washington University.
6. China Railway. (2024). China-Kyrgyzstan-Uzbekistan Railway Project Commencement. Beijing: CREC.
7. Euronews. (2025). Uzbekistan expands transport network with new rail and air corridors. Euronews Business.
8. Euronews. (2025). New investments push Trans-Caspian Corridor into its next phase. Euronews Business.

9. European Commission. (2024). Global Gateway: Trans-Caspian Transport Corridor Development. Brussels: EC.
10. Faye, M. L., McArthur, J. W., Sachs, J. D., & Snow, T. (2004). The challenges facing landlocked developing countries. *Journal of Human Development*, 5(1), 31-68.
11. Global Times. (2024). China-Kyrgyzstan-Uzbekistan railway project strategic decision for regional connectivity. *Global Times*.
12. Khanna, P. (2016). *Connectography: Mapping the future of global civilization*. New York: Random House.
13. Kun.uz. (2025). Construction of China-Kyrgyzstan-Uzbekistan railway progressing as planned. Kun.uz. Retrieved from <https://kun.uz>
14. Mattli, W. (1999). *The Logic of Regional Integration: Europe and Beyond*. Cambridge: Cambridge University Press.
15. Railway Gazette. (2023). Electrification to Qarshi completed. *Railway Gazette International*.
16. Railway Supply. (2025). Uzbekistan Opens High-Speed Rail for Hyundai Rotem Trains. *Railway Supply*.
17. Special Eurasia. (2025). The Uzbekistan-Afghanistan-Pakistan Railway Agreement. *Special Eurasia*. Retrieved from <https://www.specialeurasia.com>
18. The Diplomat. (2025). Uzbekistan, Pakistan Expanding Trade Amid Connectivity Challenges. *The Diplomat*.
19. Times of Central Asia. (2025). How the Middle Corridor Is a Game-Changer for Uzbekistan. *Times of Central Asia*.
20. TITR Association. (2024). *Trans-Caspian International Transport Route Annual Report*. Astana: TITR.
21. Trend.az. (2025). Uzbekistan announces growth in railway cargo transport in 2024. *Trend News Agency*.
22. Umarova, N. (2025). How Will Central Asia Benefit from the Extension of Trans-Caspian Transport Routes? *Caspian Policy Center*.
23. Uzbekistan Railways JSC. (2025). Official statistics and reports. <https://railway.uz>
24. Wilson, J. D. (2021). Infrastructure diplomacy: The geopolitics of connectivity. *Asian Survey*, 61(6), 923-950.
25. World Bank. (2024). *Trans-Caspian Corridor: Investment Priorities and Forecasts*. Washington, DC: World Bank.

26. Xinhua. (2024). China-Kyrgyzstan-Uzbekistan railway project to boost regional transport, prosperity. Xinhua News Agency.